

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุข
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางนิตยา นันทขว้าง

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์	ธรรมศิริวัฒน์	ประธานกรรมการ
อาจารย์บุญต่วน	แก้วปิ่นตา	กรรมการ
อาจารย์ยงยุทธ	เรือนทา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุข (อบต.) ความสัมพันธ์ของการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับหน่วยงานสาธารณสุขและความรู้พื้นฐานด้านการพัฒนางานสาธารณสุข กับ การมีส่วนร่วมของ อบต. ในงานสาธารณสุข และปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในงานสาธารณสุข ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ อบต. จำนวน 10 แห่ง และบุคลากรของ อบต. จำนวน 179 คน ใน อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกในปลัด อบต. รวม 10 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติเชิงวิเคราะห์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากร อบต. ร้อยละ 74.26 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนางานสาธารณสุข ทุก อบต. มีการจัดทำแผนพัฒนางานสาธารณสุข บุคลากร อบต. ร้อยละ 83.24 มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนางานสาธารณสุข มี อบต.เพียง 6 แห่ง จาก อบต. 10 แห่ง ที่มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนางานสาธารณสุข บุคลากร อบต. ร้อยละ 65.21 มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนางานสาธารณสุขจากหน่วยงานอื่นที่เข้ามาดำเนินการในพื้นที่ การประสานงานระหว่าง อบต. กับหน่วยงานสาธารณสุข และ ความรู้พื้นฐานด้านการพัฒนางานสาธารณสุข กับ การมีส่วนร่วมของ อบต. ในงานสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ($p - value > 0.05$) ส่วนปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของ อบต. ในงานสาธารณสุข ได้แก่ การขาดบุคลากร บุคลากรขาดความรู้ด้านสาธารณสุข นักการเมืองท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์แคบ

บุคลากร อบต.มีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ อบต.มีงบประมาณน้อย ความไม่ชัดเจนของนโยบายของรัฐ ความไม่เข้าใจของบุคลากรสาธารณสุขต่อระบบงาน บทบาทหน้าที่ ระเบียบ ของอบต. การขาดความศรัทธาและความน่าเชื่อถือหรือภาพลักษณ์ต่อบุคลากรสาธารณสุข และ การประสานงาน ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า รูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาตำบลคล้ายกัน และมีการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนของประชาชน ได้แก่ เวทีประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล เพื่อหาปัญหาความต้องการและแนวทางการแก้ไขปัญหาระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล 2) ขั้นตอนขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อประกอบร่างแผนพัฒนาตำบล พิจารณาความครอบคลุมของแผนพัฒนาตำบล พิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องของแผนพัฒนาตำบลและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล 3) ขั้นตอนของอำเภอ เพื่อพิจารณาเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลและอนุมัติ

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานสาธารณสุขของ อบต. ความรู้พื้นฐานด้านการพัฒนางานสาธารณสุข อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งจะทำให้เป็นพื้นฐานของการพัฒนางานสาธารณสุขที่มาร่วมกันได้ ดังนั้น หน่วยงานสาธารณสุขจึงควรเร่งศึกษา บทบาท อำนาจหน้าที่ ของ อบต. การเข้าร่วมจัดทำแผนงานด้านสาธารณสุข การพิจารณาองค์ความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในด้านสาธารณสุขต่อบุคลากร อบต. ตามความเหมาะสมและตามความต้องการของแต่ละ อบต. เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขเป็นแผนปฏิบัติงานหนึ่งของการพัฒนาในองค์กรปกครองระดับท้องถิ่นและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง